

Pogovor z ministrom za okolje in prostor Janezom Podobnikom o aktualnih prostorskih in okoljskih problemih na Primorskem

TV KOPER, 31.01.2008, IZOSTRITEV, 18.00

BRANKO VRABEC: Dober večer, spoštovane gledalke in gledalci, v Izostritvi. Nocoj je z nami gospod Janez Podobnik, minister za okolje in prostor. Dober večer.

JANEZ PODOBNIK (minister za okolje in prostor): Dober večer.

VRABEC: Prišli ste zelo dobre volje, rekli ste, da imate v žepu sedem milijonov evrov. V katerem žepu, levem, desnem, od hlač, od suknjiča? Kje imate te milijone evrov?

PODOBNIK: Imam torej novih, dodatnih sedem milijonov pa pol evrov za energetske učinkovitost. Danes je vlada sprejela osemletni program za energetske učinkovitost in sem vesel, ob podpori ministra za gospodarstvo smo dobili dodaten denar, ki ga bomo preko ekološkega sklada namenili za subvencije gospodinjstvom za energetske gradnje stavb, za obnovo fasad in za vse, kar je vezano na energetske učinkovitost. Slovenci izgubimo 20 procentov energije skozi premalo kvalitetno zgrajene stavbe.

VRABEC: Odlično. No, vprašanje je bilo malce za hec, zadeva je pa zagotovo zelo resna in koristna za našo državo.

PODOBNIK: Tako je.

VRABEC: No, gospod minister, pred dnevi ste v Bruslju predstavili prioritete Slovenije na okoljskem področju. Sta predvsem dve, energetske-klimatski paket in pa biološka pestrost. Pri tem energetske klimatskem paketu gre za tudi obnovljive vire energije. Kako daleč smo pri tem v Sloveniji?

PODOBNIK: Slovenija je na, primerjalno z Evropsko unijo, v relativno dobrem položaju, približno 16 procentov naše končne porabe energije, jo pač pridelajo obnovljivi viri energije. Dobili smo sedaj veliko nalogo, da do leta 20 je ta procent 25 procentov. Največji potenciali so v naši lesni biomasi, ampak še pred tem v energetske učinkovitosti, to, kar sva prej govorila. Kajti če bomo porabili manj energije, bomo potem tudi procent obnovljivih virov lažje dosegli. Drugi velik potencial Slovenije seveda je vodna energija, torej hidroenergija, imamo pa tudi nekaj potencialov v vetrni, – čeprav so problemi – oziroma sončni, pa tudi geotermalna energija, še posebej v severovzhodnem delu Slovenije. Vidimo tudi potencialne v malih hidroelektrarnah, morda kot dopolnilno delo na kmetijah oziroma tistih, ki, ob upoštevanju zapletenih naravovarstvenih pogojev seveda, lahko tudi še uporabijo potencialne naših manjših rek.

VRABEC: No, omenili ste vetrne elektrarne in težave, zagotovo so, na Volovji rebri, predvsem Ko... Kako se ji že reče? Koalicija, pardon, ja, za Volovjo reber je postala zdaj stranka v postopku. Kaj to pomeni? Se je zadeva prevesila na sam začetek, ali vendarle obstaja možnost, da se bo nadaljevalo s postopki?

PODOBNIK: Postopek ima že dolgo brado, v tem delu se je zaključil na sodišču. Sodišče je odločilo, da je eden, eno od društev, za opazovanje ptic, oziroma Koalicija...

VRABEC: Koalicija za Volovjo reber.

PODOBNIK: Da, ima vse razloge, da je stranka v postopku in sedaj je zadeva ponovno vrnjena Agenciji za okolje, da v pripravi okoljevarstvenega dovoljenja pač vključi tudi to stranko kot stranko v postopku. Ampak tudi na to odločitev agencije se je ponovno pa druga stranka pritožila, tako da je zadeva, jaz bi

rekel, zelo zapletena.

VRABEC: Podobno se...

PODOBNIK: Žal nanjo ne moremo vplivati. Kot minister ne morem.

VRABEC: No, greva zdaj v Triglavski narodni park. Strokovna komisija je pripravila nov zakon o TNP-ju, predstavili ste ga pred dvema dnevoma, če se ne motim. Kdaj bo šel v parlament?

PODOBNIK: Kmalu. Slovenija potrebuje modern zakon. Naš zakon o TNP-ju je star že 27 let, takrat so bili drugačni časi, drugačni sistemi, drugačni odnosi tudi, gospodarski in politični, in je potrebno, da se v ta zakon vgradi te moderne evropske principe varovanja tega našega dragulja, Triglavskega narodnega parka, ampak da se istočasno pa omogoči tudi razvojne spodbude, da prebivalstvo, ki tam živi, lahko živi, lahko ustvarja, lahko investira in tako naprej. Bilo je veliko dela. Posebna strokovna skupina, ki sem jo ustanovil, se je dobila in sedaj mi je prinesla tekst zakona, ki ni v celoti usklajen z naravovarstvenimi organizacijami, pa tudi na primer Občina Bohinj ni z njim zadovoljna najbolj. Prihodnji teden, je dogovor, da gremo na izredno sejo občinskega sveta, da bomo poskušali v odkritem dialogu nekatera vprašanja še rešiti, preden bo zakon sprejela vlada.

VRABEC: No, ko ste že omenili Bohinjce, neuradno sem izvedel, da je veliko občin po Sloveniji dobro sodelovalo, Bohinjci pa malo manj in da ponavadi se potem oglasijo, ko je že malce pozno. To drži ali...

PODOBNIK: Ja, bohinjska duša je morda nekoliko bolj trmasta, ampak so pa zelo dosledni in spoštujejo dialog in so veseli, če jih obiščeš in da se z njimi odkrito pogovoriš. In to bomo storili.

VRABEC: Tako kot vsi najbrž, tudi.

PODOBNIK: Tako je.

VRABEC: No, nekatere občine, kot sem dejal, so bile pri pripravi zelo aktivne, tako tudi primorske občine. Zato smo poklicali bovškega župana, gospoda Krivca, ki nam bo zdaj povedal, na kaj so pri pripravi nove zakonodaje bili predvsem pozorni. Režija, prosim.

DANIJEL KRIVEC (župan Občine Bovec): Predvsem je bil poudarek na tej naši posoški dolini, v smislu razvojnih vidikov, ki naj bi jih park za to področje imel, in na tem smo tudi ves čas vztrajali. Se pravi, da se v ključne dele zakona vključi tudi materija, ki podpira razvoj tega območja. Poudarek pa je bil tudi na tem, da se v ukrepih, ki jih park lahko izvaja, vključi ukrepe, ki lahko spodbujajo razvoj in ki so direktno vezani na prebivalce v parku.

VRABEC: Imate mogoče kakšno konkretno vprašanje za ministra gre nadaljnje usode zakona in pa sploh Triglavskega narodnega parka?

KRIVEC: Nekako bi pa vprašanje ministru postavil vseeno v smislu tega sklada, razvojnega, in bi rekel, financiranja teh ukrepov, ali bo v tem smislu, kot smo dogovorjeni, tudi dokončno oblikovano gradivo? Oziroma ko ga bomo dobili v Državni zbor, bomo sicer to videli, vendar me vseeno zanima njegovo stališče glede tega razvojnega vidika parka.

VRABEC: Tako, hvala, gospod Krivec. Gospod minister?

PODOBNIK: Razvojni vidik parka, ki ga omenja poslanec in župan Krivec, je eden ključnih. Na nek način je to tista dodatna motivacija tudi za občine, za ljudi, ki tam živijo, da se čutijo, bi rekel, enakovredne. Mi ščitimo naravo in smo veseli, ampak ob tem pa moramo odpreti tudi to dimenzijo. Ta zakon prinaša relativno veliko na letni ravni razvojnih finančnih sredstev, zato bo zelo pomembna sama razprava v okviru vlade, da v celoti gre skozi vlado in nato v Državni zbor. Mislim tudi, da smo našli enega od

možnih finančnih virov za to, za te finančne spodbude in z optimizmom grem naprej na vlado in nato v Državni zbor.

VRABEC: Pa se, čisto tako, konkretno, kaj spreminjajo meje TNP-ja?

PODOBNIK: Minimalno. Sedaj se bodo nekoliko drugače imenovala ta varovana območja, prvo, drugo in tretje. Tukaj v celoti sem prepustil odločitve stroki, čeprav so tukaj pogledi zelo različni.

Naravovarstvene organizacije so bile bolj radikalne, bolj dosledne, medtem ko pa so predvsem občine bile bolj življenjske, če smem temu tako reči. In eden in drugi interes je legitimen. Jaz bom poskušal te različne interese usklajevati.

VRABEC: Gremo naprej; urejanje vodotokov. No, kot ste videli, gremo nekje s severne na južno Primorsko, se selimo. Neurejeni vodotoki so bili krivi za ujme minulo jesen, spomnimo se Cerčna, pa odneslo je Bolnico Franjo. Kaj nas je to izučilo, predvsem vas? Kako je s financiranjem čiščenja vodotokov? Občani in pa seveda predvsem župani pravijo, da denarja še zmeraj ni dovolj.

PODOBNIK: To nas je predvsem ponovno opomnilo, da narava ne odpušča. In res je, v preteklih, bomo rekli, več kot desetih letih je bilo področje vodarstva in še posebej hudourničarstva v finančnem smislu podhranjeno. Hvala bogu, stroka je še ostala, čeprav je bila že v krizi. Ampak moram le ugotoviti in povedati, da je letošnje leto prelomno. Skoraj enkrat več denarja bo za vzdrževanje vodotokov, tudi preventivno in za investicije. Pa tudi ta velika naravna ujma, ki je prizadela tudi nekatere primorske občine, ki je tako rekoč skoraj odnesla partizansko bolnišnico Franjo, smo že za samo sanacijo do sedaj namenili več kot šest milijonov evrov, samo za vodotoke. In v desetih dneh pride na vlado sanacijski program, ki bo težak več kot deset milijonov evrov, ponovno, ki bo trajal več let, in tukaj bo ponovno imelo področje vodarstva in hudourničarstva pomembno vlogo. Upam, da bomo kljub vsemu sprejeli zakon o pokrajinah, s tem bomo na nek način dali mandat novim pokrajinam, da bodo, ali lahko v dogovoru z občino in potem bolj konkretno lahko tudi vzdrževale oziroma se ukvarjale z vodotoki, torej čim bližje, na licu mesta. In to je ena od dobrih rešitev.

VRABEC: Torej finančno se vendarle obetajo boljši časi.

PODOBNIK: Se stvari izboljšujejo, tako je.

VRABEC: Gremo na Goriško. Tam so zelo zadovoljni po zadnjem obisku vlade, ko jim je vaš sekretar obljubil podpis 10 milijonov evrov težke naložbe za vodovod Mrzlek. To so bili izredno pozitivno presenečeni nad sklepi, težave pa imajo seveda z Naturo 2000. Nova Gorica je seveda omejena z vseh strani in se praktično ne more širiti, v kolikor bi obveljale te stroge meje Nature 2000. Prav danes, pred slabo uro, pa je novogoriški občinski svet sprejel dva sklepa, kot sem slišal. In namreč prvi je: »Pred odločitvijo oziroma širitvijo varstvenih območij mora vlada dobiti mnenje lokalnih skupnosti« in drugi: »Pristojni minister,« torej vi, »ne sme določati posebnih varstvenih območij znotraj meja razvojnega prostora Nove Gorice.« Sklepa sta torej sprejeta. Ju boste upoštevali?

PODOBNIK: Najprej glede kohezijskega projekta Mrzlek. Jaz sem vesel, da smo ga spravili skozi, tudi sam sem ga podpiral. To je v razvojnem smislu za te kraje zelo pomembno, za pitno vodo. Drugo je pa zelo občutljivo vprašanje, kjer smo, moram odkrito povedati, med tnalom in nakovalom. Zelo zahtevna in jasna direktiva Evropske unije, ki je vezana na habitat, na ptičjo direktivo, nalaga državam članicam, da jo implementirajo, da jo spravijo v življenje. Slovenija je več kot 35 procentov pod temi omrežji, največ v Evropski uniji, zato mislim, da tukaj je upravičeno pričakovanje, da poiščemo vse možne poti;

ko bomo šli na robna območja teh Natura območij, da bomo upoštevali razvojne ambicije urbanih naselij, v tem primeru tudi Nove Gorice in širše, istočasno pa tudi zelo strogih meril obeh direktiv. Sklepa, ki ste jih prebrali, sta meni razumljiva, občina, Mestna občina Nova Gorica se bori za svojo razvojno dinamiko v prihodnje. Na tem srečanju je bil tudi predstavnik našega ministrstva gospod Kastelic in sem prepričan, da so zadevo dobro premislili in upam, da smo s tem rešitev tudi dokončno našli.

VRABEC: Torej glede upoštevanja sklepov, se boste trudili...

PODOBNIK: Poglejte, seveda, sklepe se lahko upošteva v okviru mandata, ki ga imaš. Ne more mestna občina, katerakoli v Slovenij, naožiti nek sklep ministru, ki je v nasprotju z evropsko zakonodajo. Mi smo sedaj vsi tudi Evropa. Ampak istočasno pa znotraj te Evropske unije obstajajo mehanizmi, ki pač te postavljajo v situacijo, da iščeš najboljšo rešitev v okviru dogovorjenih pravil. Poudarjam, je zaključno vprašanje robnih območij Nature 2000. Kajti Mestna občina Nova Gorica, pa še kakšna, tudi Koper, pa še kakšna, se jim dotika urbano območje z že razglašeni območji Nature 2000, ali pa nekaterimi, za katere smo dobili pred kratkim ponovno opozorilo, da jih moramo razglasiti. In tukaj upam, da bomo našli tako rešitev, da bo zržala tudi, če bi se slučajno znašli na kateri od evropskih institucij.

VRABEC: Gremo zdaj v Dekane, na hitro preskočimo k morju. Krajan Dekanov in okolice, gre za sedem krajevnih skupnosti, se že leta borijo proti tovarni Kemiplas, ki kot pravijo, uničuje njihovo zdravje in življenje. Preden pa spregovoriva o Kemiplasu, predlagam, da si pogledava prispevek, ki ga je pripravil naš kolega. Prosim.

DEAN JELAČIN: Saga o zaprtju tovarne Kemiplas se vleče že dolga leta. Prebivalci Dekanov in okoliških zaselkov na škodljive izpuste iz tovarne, ki proizvaja termoplastične proizvode, opozarjajo že vsaj desetletje. V tem času je kar nekajkrat prišlo do izpustov strupenih snovi v bližnjo reko Rižano, meritve emisij snovi v zraku pa so nekajkrat pokazale višje vrednosti od dovoljenih. Prav meritve emisij pa so že nekaj let jabolko spora med okoliškimi prebivalci in občino na eni ter vodstvom tovarne na drugi strani.

MUHAREM KADIČ (direktor Kemiplasa): Nevtralne firme kontrolirajo naš monitoring in to je svima dostupno in na internetu, na splet strani pogledate, kaj mi izpuščamo, koliko imamo in koliko je dovoljeno.

JELAČIN: Na koprski občini tem meritvam ne verjamejo, saj so napovedane, tako da je proizvodnjo moč prilagoditi, zatrjujejo. Zatrjujejo pa še, da se je vodstvo Kemiplasa že večkrat dogovarjalo s figami v žepu, tako da bodo v prihodnje ubrali drugo pot.

BORIS POPOVIČ (župan Mestne občine Koper): Pomagala nam bo pač edino tožba na sodišču.

JELAČIN: S pomočjo Odvetniške pisarne Matoz so zbrali kar 250 pooblastil za odškodninske zahteve prizadetih okoliških prebivalcev, s katerimi bodo zoper vodstvo Kemiplasa v prihodnjem mesecu vložili tožbo. Župan Popovič in krajan Dekanov pričakujejo tudi pomoč države, ki je dolžna Kemiplasovo onesnaževanje ustaviti, trdijo. Če jih bo država pustila na cedilu, pa se nameravajo upreti z vsemi močmi.

INGRID KOCJANČIČ (predsednica KS Dekani): Ko se bodo Ljubljčanji odpravljali na morje, zapremo tunel in avtocesto.

VRABEC: Tako, gospod minister, slišali ste. Krajan in tudi župan pravijo, da jih kar podpirate pri njihovih interesih oziroma pri njihovih namenih. Kako pa je dejansko, ali lahko kot minister karkoli

storite glede tega?

PODOBNIK: Najprej, kot minister sem dolžan, da storim vse, da zagotovim državljanom in državljanom ustavno pravico do zdravega življenjskega okolja. To je prvo. Drugo, rečeno je bilo, da je bilo obljubljen zaprtje tovarne Kemiplas. Z moje strani vedno je bilo rečeno: Storil bom vse, z mehanizmi, ki jih imamo kot država, da pride do dogovorne preselitve tovarne. To je velika razlika. Jaz sem vedno govoril o preselitvi. Ustanovili smo delovno skupino, v kateri so bili vsi tisti, ki vanjo sodijo, prišli smo do dobrih rešitev. Moram biti zelo odkrit; sedaj je po mojem trdnem prepričanju, če hočemo, da se preselitev zgodi, nenazadnje imamo zelo ugoden kredit, ki bi tovarni omogočila, da bi te stroške delno prenesla, tovarna je menda kupila, lastniki so kupili novo lokacijo nekje drugje v Evropi, ampak sestavni del dogovora, kajti pristojnost nad prostorom ima občina, v tem primeru Mestna občina Koper, in v našem dogovoru je jasno pisalo, da naj Mestna občina Koper v okviru pristojnosti, ki jih ima, spremeni oziroma dopolni nekatere prostorske akte, ki so vezani na bližino in na območje Kemiplasa. Ko se bo to zgodilo, se pričnejo postopki za preselitev. In tukaj je bila moja vloga korektna in sem jo, in sem to, kar lahko naredim, sem tudi izpolnil.

VRABEC: Dejali ste, da lahko kot minister storite vse tisto, kar vam je v moči. Lahko recimo odredite nenapovedano, nenapovedan pregled tovarne?

PODOBNIK: Da.

VRABEC: Boste to storili?

PODOBNIK: Poglejte, jaz sem se ponovno prepričal... Rečeno je bilo tudi, da so inšpekcijski pregledi napovedani. To ni res, inšpektorji so prihajali tudi nenapovedano. In drugo je pa vprašanje monitoringa. Tudi drugje po Sloveniji sem opazil veliko nezaupanje, kar me na nek način žalosti, ali so bile pa slabe izkušnje v preteklosti. Tudi Mestna občina Koper, sem slišal, da ne zaupa v meritve, tudi civilne iniciative ne zaupajo v te meritve. Monitoring je lahko občasni, je lahko delavni, lahko pa je trajni monitoring. Zakon točno določa, kaj mora neka tovarna, če obremenjuje okolje, kaj mora storiti in na kakšen način mora te monitoringe izvajati. Če bo to lahko en od načinov, da se bo povečalo zaupanje med krajanom in tovarno, potem razmišljamo še o tem, da bi v bližini tovarne dodatno namestili dodatni monitoring, ki bi bil še neke vrste dodatni monitoring, da bi se res to zaupanje v te meritve povečalo.

VRABEC: No, govori se, da bo tovarna dobila kmalu tudi posebno evropsko okoljevarstveno dovoljenje. Če ga dobi, je potem verjetno zgodbe konec, tovarna ostane.

PODOBNIK: Jaz sem povedal, jaz bom storil vse, da bi se dogovorno tovarna preselila. To je prvo. Drugo, ta postopek avtonomno vodi Agencija Republike Slovenije za okolje. Ali bo odgovor pozitiven ali negativen, ne vemo, niti točno ne vemo, kdaj se bo to zgodilo, ampak pridobitev celovitega okoljevarstvenega dovoljenja ne vpliva na naš dogovor, da skupaj, Mestna občina Koper, lastniki, krajanom in Ministrstvo za okolje in prostor, najdemo načina, kako bi se tovarna Kemiplas preselila.

VRABEC: V redu. Upajmo, da se bo dogovor dogovoril, da se boste dogovorili pred poletjem. Če ne, kot vidite, bodo zapirali ceste, kot napovedujejo. Upajmo, da ne.

PODOBNIK: Jaz bi izrazil pripravljenost, da kot minister še naprej z vso energijo, ki jo imam, v tem procesu sodelujem, da nikakor ne bi bilo potrebno krajanom, da bi se odločali za tako radikalne poteze, kot so zaprtje tako pomembne avtocestne povezave.

VRABEC: V redu. Gremo do Luke Koper, iz Dekanov. Ste član medresorske komisije za ureditev razmerij

med Luko in državo. Kdaj bodo ta razmerja končno urejena?

PODOBNIK: Jaz sem pristojen za okoljska in prostorska vprašanja. Ta vlada in minister, ki sedi pred vami, se je pogumno odločila in se je odločila, da bo celovito rešila vprašanje prostorske prihodnosti Luke Koper, zato smo sedaj v zelo pomembni fazi pridobivanja državnega prostorskega načrta. Ravno pred dvema dnevi smo imeli delovni sestanek, na katerem je bil prisoten župan Mestne občine Koper, tudi uprava, del uprave Luke Koper, tisti, ki pripravljajo ta prostorski načrt; na podlagi mednarodnega tenderja, torej razpisa, so bili izbrani. In naša resna ambicija je, da bi še do letošnjega poletja razgrnili osnutek državnega prostorskega načrta skupaj z okoljskim poročilom. Naša ambicija je, da bi Luka Koper postala moderna, trajnostna, zelena Luka Koper. Seveda, ob tem pa je nekaj bilo odprtih vprašanj, še posebej občutljiva vprašanja sobivanja z Ankarančani. Pomembno je, kako se bo Luka Koper, kako bo ta stik torej med tem vozliščem Luke Koper in potem pa seveda življenjem, ki je povezano tudi s popolnoma, čim bolj normalnim načinom življenja v Ankaranu, ali pa kako se bo mestno jedro v starem delu Kopra stikalo s samo Luko Koper.

VRABEC: Torej državni lokacijski, prostorski načrt naj bi bil sprejet še v vašem mandatu, kot pravite?

PODOBNIK: Jaz sem rekel, da bo razgrnjen osnutek in če bo dobil načelno podporo, potem bomo šli naprej. Jaz sem si to ambicijo zadal, bomo videli, kdaj bodo volitve.

VRABEC: Ali nov državni prostorski načrt omejuje graditev, trenutno graditev, recimo novega vhoda v Luko Koper? Vemo namreč, da zdaj kamioni so zasedli vsaj en del Kopra in je preprosto skorajda nemogoče z avtomobilom priti v center, v stari del.

PODOBNIK: Ne, tega ne omejuje. V preteklosti...

VRABEC: Ne omejuje?

PODOBNIK: V preteklosti je bila morda narejena napaka, da nismo že prej pričeli s pripravo državnega prostorskega načrta za ta majhen segment tega parkirišča, in sprejeli smo dogovor, da bomo po hitrem postopku poskušali to vprašanje urediti, da se le ne bi zgodila spomladi ta logistična težava, kajti to je resno vprašanje.

VRABEC: Torej Luka Koper kot podjetje lahko gradi nov vhod na svoje območje?

PODOBNIK: Tako je.

VRABEC: Ne glede na sprejem novega državnega prostorskega načrta?

PODOBNIK: Ampak to v, seveda, povezavi z resorjem za promet in seveda z urejeno prostorsko dokumentacijo, z načrti. Kot rečeno...

VRABEC: Seveda, gradbeno dovoljenje in vse, ne?

PODOBNIK: Tako je. In sedaj smo pospešili pripravo le-tega.

VRABEC: Torej, ampak nov, čakanje na nov DPO ni izgovor?

PODOBNIK: V tem segmentu ne.

VRABEC: V redu. Gremo naprej. No, še nekaj sem vas hotel vprašati. Glede tega, da smo govorili že o kar ene treh civilnih iniciativah, naj omenim še tisto o Krasu, o kateri bomo malce kasneje. Vse več je civilnih pobud, ki tako ali drugače omejujejo oziroma dosežejo tudi omejitve in zavirajo določene projekte, ki jih je država ali občina pripravila in jih peljala naprej. Omenili smo, no, Volovjo reber, krajani se borijo proti Kemiplasu, kot smo pogledali, stoji gradnja hitre ceste Koper – Izola, uprli so se golf igrišču pri Sečovljah, Civilna iniciativa Kras je uspela in ustavila gradnjo na Krasu, v sedmih

krajnih, v sedmih vaseh. Če se skupina vaščanov odloči in jim pogosto uspe preprečiti določene pomembne občinske ali državne projekte, potem ali so te civilne iniciative tako zelo uspešne in imajo prav, ali pa je z izvršno oblastjo nekaj narobe, gospod minister?

PODOBNIK: Odgovor je ne. V Sloveniji je vsak enak pred zakonom, pa ali je predstavnik civilne iniciative, ali je predstavnik vlade, lokalne skupnosti, ali pa povsem navaden državljan in državljanica Republike Slovenije. To je naše načelno vodilo. Res pa je, da je v Sloveniji vedno večje število tako imenovanih civilnih iniciativ. Različni so vzgibi, da se ustanovijo. Različni... Včasih so nezadovoljni z neko lokalno zgodbo, včasih so nezadovoljni z lokalno politiko, velikokrat z državno politiko, nezadovoljni so z nekaterimi državnimi institucijami in so, je očitno to oblika, preko katere se najlažje doseže medijsko prisotnost, kajti tukaj mediji lahko opravijo pomembno vlogo, pač informirajo in istočasno se lahko tudi nekateri procesi pospešijo. Ampak vam zagotavljam, če želi nekdo, da bo dosegel nek svoj, morda tudi zelo sebičen, ali pa ozek cilj, in da bo ustanovil civilno iniciativo, tak pri meni kot ministru ne bo imel prav nobene prioritete.

VRABEC: No, nekaj se govori o tem, da bi bili tudi zelo osebni interesi tudi glede Civilne iniciative Kras, ampak o tem morebiti več prihodnji teden, drage gledalke in gledalci. Ostali pa bomo z vami, minister, pri Krasu. Namreč Civilna iniciativa Kras je uspela s pritožbo na graditev stanovanjskih objektov v sežanski občini. Gre za šest vasi, Tomaj, Škibini, Voglje, Lokev, Grahovo brdo in Križ. Vaš Direktorat za prostor je namreč ustavil postopke, češ, da niso bili v skladu z zakoni in drugimi dokumenti. To je za Občino Sežana seveda velik udarec. Ali ima ministrstvo enake kriterije za vsa območja?

PODOBNIK: Da, enake.

VRABEC: In boste torej opravili podobne chekinge, če jim rečemo tako, tudi v ostalih občinah na Krasu?

PODOBNIK: Torej ti pregledi so bili v mojem mandatu opravljeni, mislim, da za okrog 60 slovenskih občin, to moram najprej povedati. Seveda moraš biti najprej tudi informiran, da je v nekem prostorskem aktu občine, ki je bil sprejet morda pet, deset let nazaj, nekaj narobe in da ni v celoti usklajen s takratno veljavno zakonodajo. To je prvo. Drugo, rad bi povedal, da je odgovornost do Krasa, ki je izvirna po svoji arhitekturni in krajinski identitetni znamenitosti, odgovornost vseh nas, županov, ljudi, ki tam živijo, državne oblasti, stroke in tako naprej. Tudi zato sem prihodnji teden sklical strokovno srečanje na to temo in sem povabil eminentne urbaniste in krajinske arhitekta, da odpremo to vprašanje. Prav tako pa, točno ste povzeli, kakšno je bilo stališče našega Direktorata za prostor, mi smo se prav danes srečali tudi na delovnem srečanju s predstavniki Občine Sežana, tudi župan je prišel. Pogovor je bil živahen, ampak je bil korekten in ta dialog se bo nadaljeval prihodnji teden na operativni ravni. Mi vztrajamo, da je potrebno, da imajo občine sprejete vse korektne prostorske dokumente, ki so potem podlaga seveda za pridobivanje zakonitih gradbenih dovoljenj. Istočasno pa tudi mi ponujamo roko, v tem primeru občinam na Krasu, da jim bomo, da bomo skupaj z njimi, ko bodo pripravile te podrobnejše občinske prostorske načrte, v katerih lahko vgradijo nekatere zahteve, da se ne bo s posegi spremenila ta krajinska podoba Krasa, ki a določa kamen in vse ostalo, da tukaj sodelujemo tako strokovno z njimi, pa tudi da bodo ti postopki te priprave teh aktov zelo hitri. Tukaj jim na nek način ponujamo tudi roko.

VRABEC: No, pripomb je veliko tudi na to, da naj bi te stavbe, hiše, ki naj bi se zgradile na Krasu, bile zanimive predvsem za Italijane, za Tržačane, ki bi hodili samo spat na Kras in torej ne živeli s Krasom.

PODOBNIK: Točno.

VRABEC: Kako na to gledate?

PODOBNIK: Ja...

VRABEC: Bi se dalo tudi tu kaj urediti oziroma kakšne norme, karkoli? Vem, da smo seveda v Evropski uniji...

PODOBNIK: Da, to je, to je vprašanje. Jaz mislim, da tukaj bo potrebno najti eno odgovorno srednjo pot. Tudi Kras se mora razvijati naprej, ampak potrebno je ugotoviti kakšne so prostorske in siceršnje meje tega resnično odličnega prostora Slovenije, ki postaja v smislu želja, da bi tam ljudje živeli eden najbolj atraktivnih predelov Slovenije. Ampak najprej imajo tukaj besedo Kraševci. Njim je treba omogočiti, njim in njihovim otrokom, da bodo v skladu seveda s prostorsko zakonodajo, nenazadnje Kras je tudi, jaz bi rekel, pravi rezervoar naravnih vrednot, torej da se to vgradi in da se jim ne onemogoči razvoja. Ampak v kraške vasi ne sodi neka moderna arhitektura. Ve se, koliko premore, koliko zmore neka kraška vas, koliko dodatnih stavbnih fondov se lahko tam zgradi. Tukaj je potreben dialog, na nek način bo potrebno tudi omejiti velike ambicije kapitala, kajti take investicije bodo potem tudi prinašale profit. In morda se je zgodilo, da smo vstopili v ta dialog nekoliko nenavadno, torej preko neke odločitve organa ministrstva, ki zahteva od občine, da prostorski akt spremeni oziroma ga dopolni, ampak tudi to je eden od načinov, da se ta vprašanja zelo transparentno rešujejo. In tako bomo ravnali.

VRABEC: No, kar presenetilo me je, recimo, da ni ministrstvo nič reklo, ko se je Luka odločila, da bo milijone ton materiala imela na Krasu. To je bilo nekako... Je šlo skozi, tu se je pa, pri teh stavbah se je pa zapletlo.

PODOBNIK: Ja, to je lahko eden od pogledov. Moram vam povedati, da ob dejstvu, da je slovenska obala postala prostorsko omejena, je edino logično, da tako pomemben subjekt, kot je Luka Koper, išče dodatne logistične centre. Slišim, da enega tudi bodo v kratkem našli v Prekmurju, enega so našli v Sežani. Ampak ko bomo šli in ko se bo šlo v seveda izgradnjo vseh potrebnih naprav, bomo zelo, zelo senzibilni in tenkočutni, ko bomo določali seveda prostorske in okoljske pogoje, da se bo tak objekt dokončno zgradil.

VRABEC: V redu. Gospod minister, hvala lepa za vaš obisk v studiu in za res izčrpne odgovore. Drage gledalke in gledalci, o tej zadnji temi, Krasu, pa bomo govorili prihodnji teden, 7. februarja, ko bomo gostili župana Sežane, Divače, direktorico Direktorata za prostor – minister je obljubil njeno prisotnost – in pa enega od investitorjev. Hvala vam za pozornost, nasvidenje čez sedem dni.